

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/45/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013200879
Dátum vydania rozhodnutia:	17.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6013200879.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: R. H., nar. XX. S. XXXX, bytom C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, 813 63 Bratislava o preskúmanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 21Sd/261/2013-30 zo dňa 11.decembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 21 Sd/261/2013-30 zo dňa 11. decembra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.06.2013, ktorým táto podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 13.11.2012 s odôvodnením, že nie je invalidný, pretože pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posúdenie zdravotného stavu je obsahom odborného posudku o invalidite zo dňa 16.05.2013, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia rozhodnutia a podľa ktorého má navrhovateľ mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %. Týmto rozhodnutím odporkyňa zmenila rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2012 v časti odôvodnenie.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že navrhovateľ v opravnom prostriedku ani na pojednávaní neuviedol žiadne iné konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iný posudkový záver, resp. ktoré by spochybnili posudkový záver posudkového lekára. Súd mal preukázané, že navrhovateľ nespĺňa jednu zo zákonných podmienok pre priznanie invalidného dôchodku, nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, keď miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola u navrhovateľa určená v súlade so zákonom vo

výške 35 %. Z týchto dôvodov navrhovateľovi nevznikol nárok na invalidný dôchodok. Odporkyňa preto vecne správne a podľa zákona rozhodla, keď žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zamietla. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd po preskúmaní veci napadnuté rozhodnutie odporkyne v spojení s rozhodnutím zo dňa 28.11.2012 potvrdil.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok krajského súdu, nakoľko mu bola posudkovou lekárkou zmenená diagnóza hypertenzia z 3. na 2. stupeň pričom nebrala do úvahy ostatné vážne diagnózy navrhovateľa.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia na účely súdneho i správneho konania. Navrhovateľ neuvedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Podľa odporkyne navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovala preto rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 17. februára 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení „poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.“

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení „poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou“.

Podľa § 71 ods. 3 zákona o sociálnom poistení „pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby“.

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení „pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.“

Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení „mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav“.

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný, na základe jeho žiadosti o invalidný dôchodok, dňa 13.11.2012 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Lučenec. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím bola určená Hypertenzia II. Stupňa, Kapitola IX., Oddiel A, položka 10, písmeno b) s mierou poklesu 25 %. S odôvodením, že u navrhovateľa nebola potvrdená progresia dilatácie aorty, diameter nespĺňa kritériá kardiokirurgicalného riešenia, ECHOKG vyšetrenie potvrdzuje koncentrickú hypotrofiu stien ľavej komory len s ľahkou diastolickou disfunkciou a normálnou vývrhovou funkciou ľavej komory, stanovil 25 % mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti s poukázaním na to, že u navrhovateľa je možné hypertenziu kvalifikovať len ako II. štádium.

Posudkový lekár nezmenil svoj posudkový záver ani po podaní opravného prostriedku, preto i pre účely súdneho konania posudzoval zdravotný stav navrhovateľa dňa 16.05.2013 posudkový lekár SP, ústredie Bratislava - vysunuté pracovisko Banská Bystrica. Z predloženej lekárskej dokumentácie posudkový lekár, zhodne ako predchádzajúci posudkový lekár, za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil Hypertenzia II. Stupňa, Kapitola IX., Oddiel A, položka 10, písmeno b) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 25 % a za ostatné ochorenia navýšil mieru poklesu o 10 % na celkových 35 %. Z posudku vyplýva, že za rozhodujúce ochorenie považuje dlhoročnú hypertenziu s nedostatočnou kompenzáciou napriek vyťaženej liečbe. Výstup hodnôt krvného tlaku (aj pri vynechaní liečby) boli dôvodom opakovaných hospitalizácií s kompletným prešetrením srdcovo cievneho aparátu aj endokrinologického systému pri podozrení na sekundárnu hypertenziu pri CT zistených zväčšených nadobličkách. Tento stav pri nutnej liečbe hypertenzie aj aneuryzmy aorty nebol jednoznačne objasnený. Rozhodujúcim ochorením ostáva hypertenzia so sekundárnymi kompenzovanými komplikáciami - zhrubnutie ľavej komory, ale bez porušenej funkcie srdcového svaly, bez prejavov dekompenzácie, aterosklerotické zmeny ľahkého stupňa na vencovitých srdcových aj mimosrdcových cievach (koronografia a USG) bez klinických prejavov. Napriek uvedeným výstupom krvného tlaku, pri dokumentovaných orgánových zmenách, ako bolo uvedené, stanovené percento miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je na hornej hranici, t. j. 25 %, zodpovedajúcej hypertenzii II. WHO. Z posudkového hľadiska nie sú splnené kritériá pre hypertenziu III. s ťažkými orgánovými zmenami, ako zlyhanie ľavej komory srdca, mozgové krvácanie, či mozgová encefalopatia.

V percentuálnom zvýšení posudkový lekár zohľadnil predovšetkým aneuryzmu aorty, nález ktorej je stabilizovaný, bez disekcie, zväčšenie nadobličiek rovnako vyžaduje dispenzarizáciu, ale je bez významnejších klinických prejavov. Znížená činnosť štítnej žľazy je na substitučnej liečbe kontrolovaná a porucha funkcie obličiek v II. štádiu nevyžaduje žiadnu liečbu.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Krajský súd svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľa, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných

právnych záverov a na tieto odkazuje. Odvolací súd nezistil pochybenie krajského súdu, ani pokiaľ ide o priebeh konania či pojednávania. Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskych nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znížiť pracovný potenciál navrhovateľa. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovelo.

V súvislosti s námietkou navrhovateľa vytykajúcou nesprávne určenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia posudkovými lekármi SP - Hypertenzia II. stupňa, pričom podľa navrhovateľa uvedené zdravotné postihnutie dosahuje intenzitu III. stupňa odvolací súd uvádza, že musia byť preukázané aj objektívne znaky Hypertenzie III. stupňa, a tomu zodpovedajúca liečba, k čomu príslušný posudkový lekár zaujal jasné a presvedčivé stanovisko, ktoré bolo následne potvrdené aj lekársym posudkom na účely konania o oprávnom prostriedku.

Pokiaľ navrhovateľ mal za to, že mu malo byť ako rozhodujúce zdravotné postihnutie stanovená Hypertenzia III. stupňa odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že posudkový lekár pri posudkovej činnosti podľa § 153 zákona o sociálnom poistení vychádza z celkového zdravotného stavu navrhovateľa s poukazom na lekárske správy a údaje zo zdravotnej dokumentácie predloženej navrhovateľom. Aj napriek tomu, že v niektorých lekárske správkach, ktoré sú súčasťou zdravotnej dokumentácie navrhovateľa je ako diagnóza uvedená Hypertenzia III. stupňa, pre komplexné posúdenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia sú rozhodujúce práve objektívne príznaky, na základe ktorých posudkový lekár stanoví zdravotné postihnutie, resp. jeho intenzitu. Zo zdravotnej dokumentácie navrhovateľa vyplýva, že tento nespĺňa kritériá pre posúdenie ochorenia srdca ako hypertenziu III. stupňa s ťažkými orgánovými zmenami, pretože navrhovateľ netrpí zlyhaním ľavej komory srdca, ani nebolo preukázané mozgové krvácanie. Preto posudkový lekár SP správne stanovil rozhodujúce zdravotné postihnutie ako hypertenziu II., pričom predloženú zdravotnú dokumentáciu hodnotil podľa kritérií pre invaliditu stanovených v prílohe č. 4 k zákonu o sociálnom poistení.

Odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že v správnom súdnictve súdy postupujú podľa 5. časti O.s.p. preskúmajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov a v zásade nie je ich úlohou vykonávať, resp. dopĺňať dokazovanie na skutočnosti, ktorých preukázanie je podmienkou zistenia skutkového stavu už v správnom konaní.

Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by záver odporkyne spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Neuvedol nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto odvolací súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú.

Pokiaľ navrhovateľ opätovne namietal nezohľadnenie ostatných závažných ochorení odporkynou na účely zvýšenia percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, odvolací súd túto námietku považoval za nedôvodnú. Posudkovým lekárom SP, vysunuté pracovisko Banská Bystrica boli ostatné ochorenia zohľadnené tak, že lekársym posudkom zo dňa 16.05.2013, ktorý je súčasťou rozhodnutia odporkyne zo dňa 04.06.2013 bola navrhovateľovi navýšená percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v zmysle § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení z 25 % na 35 %, t. j. o 10 %.

Posudky vypracované v tomto konaní dospeli k rovnakým záverom pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie a mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov. Z

jednotlivých posudkov vyplýva, že posudkoví lekári odborne posúdili a vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľa.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal, pretože navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a priznanie náhrady trov konania odporkyni zákon neumožňuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.